

Взаємозв'язки України зі світом на сучасному етапі розвитку є одним зі складних і важливих питань. Для України надважливим є стаке зростання економіки та підвищення добробуту народу.

Так як проблема розширення експортних можливостей та розвитку експортного потенціалу є складною і різновекторною то її вирішення вимагає системного підходу до вдосконалення управління ЗЕД і здійснення комплексу організаційно-економічних, управлінських і техніко-технологічних заходів, що сприятимуть посиленню конкурентних переваг вітчизняних товаровиробників на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Запровадження нової моделі ЗЕД вимагає тривалого часу. Поєднання зусиль суб'єктів господарювання із агресивною експортною політикою держави, то це дасть можливість створити нові плацдарми для товарної експансії. Необхідно також звернути увагу на економіки інших країн, які можуть стати взірцем успішного функціонування для України, що дасть можливість встановлення розгалужених господарських зв'язків з іншими країнами.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Резнік Н. П. Український вибір – євроінтеграція: економічні вигоди та історичні засади [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.kytm.edu.ua/vmv/v/p08/19.pdf>

Мар'яна ФЕДОРИШИН

науковий керівник:
канд. наук з держ. упр, доц. Ляхович Г.І.
ІФННІМ THEU

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНИ

Процес підвищення конкурентоспроможності економіки та перехід на інноваційний шлях розвитку є ключовим завданням державної економічної політики, головною метою якої є створення передумов до вступу України в ЄС з досягненням економічних та інституційних критеріїв конвергенції. Дані обставини і обумовлюють особливу актуальність для української економічної науки дослідження міжнародної конкурентоспроможності національної економіки, оскільки формування засад конкурентоспроможності національної економіки в сучасних соціально-економічних умовах є необхідною складовою розвитку та передумовою інтеграції економіки України до загальносвітового конкурентного простору.

Перспективність міжнародної конкурентоспроможності держави підтверджується наявністю чисельних методик її вивчення. Найбільш поширеними та повними є індекси глобалізації (KOF Index of Globalization),

глобальний індекс миру (Global Peace Index, GPI), індекс легкості ведення бізнесу (Ease of doing business Index), індекс економічної свободи (Index of Economic Freedom), індекс свободи преси (Press Freedom Index, PFI), індекс глобальної конкурентоспроможності (The Global Competitiveness Index), індекс сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index, CPI), індекс розвитку людського потенціалу (Human Development Index, HDI). В попередній роботі нами було проаналізовано останній - (HDI), а в даному дослідженні розглянемо найбільш цікаві моменти індексу глобальної конкурентоспроможності, який щорічно з 2004 року складається Всесвітнім економічним форумом (World Economic Forum).

Відповідно до нещодавно опублікованого дослідження Всесвітнього економічного форуму, Україна за Індексом глобальної конкурентоспроможності 2015-2016 посіла 79-е місце серед 140 країн світу, втративши за рік три позиції (у попередньому рейтингу займала 76-у позицію) загальна динаміка зміни конкурентоспроможності України в рейтингу ВЕФ представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка змін позицій України в рейтингу за Індексом глобальної конкурентоспроможності [1]

2010-2011 (з 139 країн)	2011-2012 (з 142 країн)	2012-2013 (з 144 країн)	2013-2014 (з 148 країн)	2014-2015 (з 144 країн)	2015-2016 (з 140 країн)
89	82	73	84	76	79

За оцінками експертів, найбільш проблемними факторами для ведення бізнесу у нашій країні визначено (в порядку зменшення): корупцію, ускладнений доступ до фінансів, інфляцію, політичну нестабільність, високі податкові ставки, неефективну державну бюрократію, складність податкового законодавства, регулювання валютного ринку, часту зміну урядів, обмежувальне регулювання ринку праці, недостатню здатність до інновацій, невідповідну якість інфраструктури, злочинність та крадіжки, низьку якість охорони здоров'я, недостатню освіченість і погану етику робочої сили.

Особливої уваги заслуговує позиція України в рейтингу здатності країни на втримання талантів, тобто високоосвічених кадрів та молодих кваліфікованих спеціалістів, за яким Україна посіла найнижче місце. На фоні розвинутої Європи, в державах якої дані індекси мають максимальне значення, шансів на утримання кадрів, які могли б в перспективі допомогти нашій країні подолати труднощі сьогодення, практично не лишається. Нашими «сусідами» по рейтингу втримання талантів являються Ємен та Бурунді.

Виходячи з суттєвої втрати позицій у рейтингу, варто розглянути динаміку показників, які отримувала Україна з 2006 року – першого року проведених досліджень в Україні. Для порівняння оберемо найбільш цікаві для нас країни, а саме: Росію – найбільшого торговельного партнера, Кіпр – найбільшого інвестора, та країну, в яку прямують понад 80% інвестицій українських компаній, Грузію – вдалий приклад проведення реформ у

колишній республіці ССРСР, Естонію – члена ЄС, також колишню державу союзу та Китай – найбільш динамічний ринок світу рис. 1.

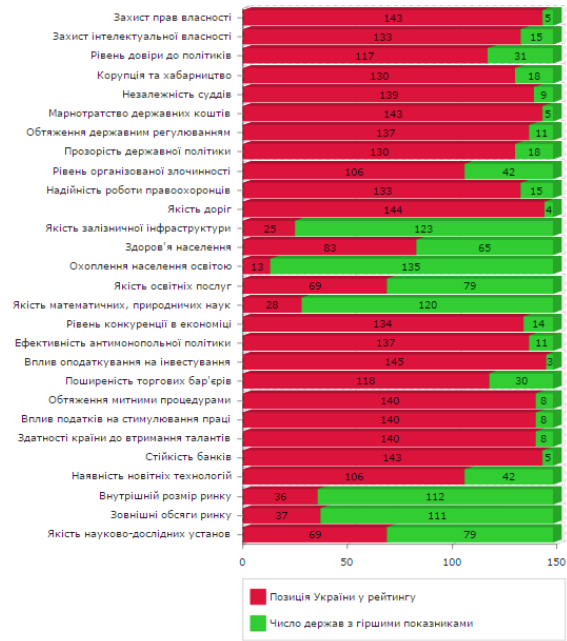

Рис. 1. Рейтинг України з 148 країн світу, за окремими складовими ІК у 2013-2014 рр. [1]

Як бачимо, в різні періоди держави переживали ріст і падіння індексів, наша країна впродовж 7 років, попередньо продемонструвавши хвилю росту, продемонструвала падіння, та закріпилася майже на тому ж самому рівні, що й у 2006 році - 4.05 проти 4.03. В той час, як Грузія суттєво поліпшила власні показники, а в Китаю практично не було зафіксовано регресії наша динаміка в порівнянні з 2006 роком покращень не зазнає.

Проведений нами як історичний, так і причинно-наслідковий аналіз конкурентоспроможності дозволив визначити, що економіка України володіє потенціалом щодо посилення позицій, проте все таки існує ще багато бар'єрів, які необхідно подолати на шляху до підвищення рівня конкурентних переваг на світовому ринку. Згідно із дослідженнями Всесвітнього економічного форуму, найбільшими перешкодами для України у питаннях ведення бізнесу є корупція, недосконале податкове законодавство, бюрократія, інфляція, політична нестабільність тощо. І саме боротьба з цими явищами повинна стати основним пріоритетом суспільно-політичних відносин в нашій країні.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт *World Economic Forum The Global Competitiveness Report 2013-2015* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2013-2014>.

Володимир ФЕДОРОВИЧ
науковий керівник:
к.е.н. Михайлишин Л.І.
ІФННІМ THEU

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇН ЄС: ЕВОЛЮЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Сучасний стан економіки України і перспективи подальшої її інтеграції в Європейське співтовариство напряму залежить від ефективності синхронізації економічних систем усіх учасників цього процесу. Як доводить історичний досвід в сфері євроінтеграції повноцінність цього процесу не стільки залежить від наявності політичної волі, скільки від економічних можливостей країн-кандидатів. Тому первинним етапом побудови якісного євроінтеграційного процесу в Україні мало б виступати дослідження еволюції, специфіки розвитку та стану економіки країн ЄС, для окреслення конкретних критеріїв, які повинні бути досягнуті вітчизняною соціально-економічною системою.

В загальному розумінні Європейський Союз – це економічний та політичний союз держав-членів Європейських Спільнот (ЄВС, ЄОВіС, Євроатом), створений згідно з Договором про Європейський Союз (Маастрихтський Трактат), підписаним в лютому 1992 року і чинним із листопада 1993 р. З дати свого фактичного створення ЄС 4 рази розширювався включаючи все нові і нові країни Європи (таблиця 1).

Таблиця 1

Етапи розширення Європейських співтовариств/Європейського Союзу [1]

Рік	День/ Місяць	Подія
1950	9 травня	Міністр закордонних справ Франції Робер Шуман представив свою пропозицію щодо об'єднання Європи, відомої як план Шумана. Ця подія вважається початком європейської інтеграції, яка в кінцевому підсумку привела до створення Європейського Союзу.
1952	23 липня	За Паризьким договором 1951 року було створено Європейська спільнота з вугілля та сталі (ЄСВС). Засновниками стали Бельгія, Франція, Нідерланди, Люксембург, Німеччина та Італія.
1958	1 січня	За Римськими договорами країни-члени ЄСВС заснували Європейську економічну спільноту (ЄЕС), яка пізніше перетворилась в Європейську Спільноту (ЄС) і Європейську спільноту з атомної енергії (Євратом).
1973	1 січня	Перше розширення — Велика Британія, Данія та Ірландія приєдналась до ЄЕС. У Норвегії більшість населення проголосувало проти членства в ЄЕС.
1981	1 січня	Друге розширення — Греція приєдналась до ЄЕС.
1985	1 лютого	Гренландія (самоврядна з 1979 вийшла зі складу ЄЕС).
1986	1 січня	Третє розширення — Іспанія та Португалія приєднались до ЄЕС.